

Інформаційно-аналітична довідка щодо основних тенденцій соціально-економічного розвитку регіону

1. Аналіз реального сектору економіки.

1.1. Промисловість.

На підконтрольній українській владі території залишилась незначна частка таких галузей як вугільна промисловість, виробництво будівельних матеріалів, харчова та легка промисловість. За даними Держстату України, кількість промислових підприємств склала 575, з яких: 85 – у добувній промисловості і розробки кар'єрів, 365 – у переробній промисловості.

Основні підприємства зосереджені у містах Северодонецьк, Рубіжне, Лисичанськ, Кременна, питома вага яких в загальному обсязі реалізованої промислової продукції області майже 50,0 %.

Середньооблікова кількість працюючих у промисловому комплексі у квітні 2020 року склала 30,5 тис. осіб, що на 2,1 % менше від попереднього місяця.

Заробітна плата штатних працівників в середньому за квітень 2020 року склала 10699,9 грн, що на 2,4 % менше від попереднього місяця та на 11,9 % більше від середнього рівня по регіону.

Індекс промислової продукції у січні-квітні 2020 року порівняно з січнем-квітнем 2019 року становив 67,1 % (січень-квітень 2019 до січня-квітня 2018 року – 103,0 %).

Обсяг реалізованої промислової продукції у січні-квітні 2020 року склав 6,2 млрд грн, що становить 0,8 % від загальнодержавного.

Практично все виробництво **хімічних речовин і хімічної продукції** зосереджено на території, підконтрольній українській владі. Основними підприємствами є: ПрАТ «Северодонецьке об'єднання «Азот», ТОВ НВП «Зоря», ВКФ ТОВ «ТАНА» та інші.

У січні-квітні 2020 року підприємствами галузі вироблено товарної продукції на суму:

ТОВ НВП «Зоря» – 201,5 млн грн (54,7 % до аналогічного періоду 2019 року);

ТОВ НВП «Мікрохім» – 93,1 млн грн (92,6 %);

ВКФ ТОВ «ТАНА» – 32,7 млн грн (88,9 %).

За 4 місяці 2020 року ПрАТ «Северодонецьке об'єднання «Азот» вироблено 168,2 тис. тонн аміачної селітри (у 3,2 р. б. ніж за аналогічний період 2019 року), 63,9 тис. тонн карбаміду (у 2019 році не вироблявся), 2,8 тис. тонн аміаку водного технічного, 10,6 тис. тонн КАС (у 4,8 р. б.) та 1,6 тис. тонн діоксиду вуглецю рідкого. Обсяг товарної продукції у діючих цінах склав 579,9 млн грн (у 2,9 рази більше).

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 1737,0 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 28,1 %.

Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої продукції представлено ТОВ «НВО «Склопластик», ТОВ «Рубіжанський трубний завод» та іншими підприємствами.

Основними підприємствами галузі за січень-квітень 2020 року вироблено продукції на суму:

ТОВ «НВО «Склопластик» – 40,2 млн грн (77,9% до січня-квітня 2019 року). Вироблено склопластиків 236,1 тонн (129,4 %), склополотна – 7799,42 тм² (61,9 %), прес-матеріалів – 12,8 тонн (106,5 %).

ТОВ «Рубіжанський трубний завод» – 3,4 млн грн (87,2 %).

Вироблено товарної продукції у натуральному вигляді 689,6 тонн (89,0 %).

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 177,8 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 2,9 %.

Основні підприємства галузі **машинобудування**, що працюють на території підконтрольній українській владі: ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод», ПрАТ «СНВО «Імпульс», ТОВ НВП «Мікротерм».

ПрАТ «СНВО «Імпульс» у січні-квітні поточного року вироблено товарної продукції на суму 48,7 млн грн (аналогічний період 2019 року – 483,3 млн грн).

На ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод» обсяг товарної продукції склав 237,7 млн грн (січень-квітень 2019 року – 984,3 млн грн), відремонтовано 1024 вагона (351 одиниць), нові вагони не вироблялися (618 одиниць – за 4 місяці минулого року).

ТОВ НВП «Мікротерм» за січень-квітень 2020 року вироблено товарної продукції на суму 3,1 млн грн (січень-квітень 2019 року – 4,3 млн грн).

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 155,8 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 2,5 %.

На території підконтрольній українській владі в галузі **текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** працюють ТОВ ВТФ «Шарм» м. Лисичанськ, ФОП Смалій м. Рубіжне, ТОВ «Рубіжанська панчішна мануфактура», ТОВ «Старобільська швейна фабрика» та інші малі підприємства, які мають незначний вплив на обсяги виробництва регіону.

За підсумками роботи у січні-квітні 2020 року темп росту промислової продукції підприємств галузі до січня-квітня 2019 року складає:

ТОВ ВТФ «Шарм» м. Лисичанськ – 86,4 %;

ФОП Смалій м. Рубіжне – 59,6 %.

Основне підприємство галузі **виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність**, яке виробляє 99,0 % обсягів товарної продукції – ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат».

У січні-квітні 2020 року вироблено товарної продукції на суму 953,1 млн грн (78,3 % до січня-квітня 2019 року). У натуральному виразі вироблено картону та паперу 49,0 тис. тонн (96,0 %), гофротари – 43,8 млн м³ (91,8 %).

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 975,5 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислового виробництва – 15,8 %.

Добувна промисловість

На території підконтрольній українській владі працюють 4 шахти ПАТ «Лисичанськвугілля» та 4 шахти ДП «Первомайськвугілля».

У січні-квітні 2020 року загальний обсяг товарної продукції (в натуральному виразі) 39,8 тис. тонн вугілля, що становить 44,7 % до січня-квітня 2019 року, у тому числі:

ПАТ «Лисичанськвугілля» – 11,6 тис. тонн (26,2 % до січня-квітня 2019 року);

ДП «Первомайськвугілля» – 28,2 тис. тонн (63,1 %).

За січень-квітень 2020 року обсяг реалізованої товарної продукції в діючих цінах без ПДВ по вугільним підприємствам області складає 78,0 млн грн, що становить 40,6 % до аналогічного періоду 2019 року.

На 01.05.2020 на складах вугледобувних підприємств знаходиться 60,7 тис. тонн рядового вугілля, у тому числі:

ДП «Первомайськвугілля» – 31,1 тис. тонн;

ПАТ «Лисичанськвугілля» – 29,6 тис. тонн.

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 203,9 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 3,3 %.

Електроенергетичну галузь економіки області представляють:

енергогенеруючі підприємства – ВП «Луганська ТЕС» ТОВ «ДТЕК Східенерго», ДП «Северодонецька ТЕЦ», блок-станції підприємств (ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат», ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Зоря», які виробляють електроенергію для власних потреб);

послуги з розподілу електричної енергії – ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» та Луганська філія ДП «Регіональні електричні мережі»;

послуги з постачання електричної енергії – постачальник «останньої надії» ДПЗД «Укрінтеренерго», постачальник універсальних послуг ТОВ «ЕНЕРА СХІД», інші постачальники за вільними цінами.

Свою діяльність підприємства галузі починаючи з 01.01.2019 здійснюють в рамках нової моделі ринку електричної енергії (Закон України «Про ринок електричної енергії»). Це надає можливість споживачам придбати електричну енергію у постачальників та виробників незалежно від їх місця знаходження уникаючи монополій.

Через знаходження ВП «Луганська ТЕС» ТОВ «ДТЕК «Східенерго» в зоні бойових дій пошкоджено значну кількість ліній електромереж (на балансі підприємства 20 повітряних ліній, з них 8 – 110 кВ та 12 – 220 кВ. В робочому стані 12 ліній: 7 ліній – 220 кВ та 5 ліній – 110 кВ. У роботі одна лінія 220 кВ і 5 ліній по 110 кВ. На станції 6 енергоблоків, 1 з яких знаходяться в роботі з видачею навантаження 150 МВт/добу.

За січень-квітень 2020 року генеруючими потужностями області вироблено 555,5 млн кВт год. електроенергії, що становить 62,6 % до аналогічного періоду попереднього року (886,8 млн кВт год).

Сумарний обсяг поставленої споживачам електроенергії мережами ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» та ДП «Регіональні електричні

мережі» за січень-квітень 2020 року склав 476,0 млн кВт год (95,9 % до січня-квітня 2019 року), в т. ч.

ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» – 420,7 млн кВт год. (96,1 %);

ЛФ ДП «Регіональні електричні мережі» – 55,3 млн кВт год. (94,3 %).

Газова промисловість

АТ «Луганськгаз» здійснює діяльність з постачання та транспортування природного газу розподільними трубопроводами в межах області.

Компанія забезпечує закупівлю й поставку газу населенню, бюджетним установам, промисловим споживачам, громадським організаціям, експлуатацію розподільних газових мереж області, виконує роботи з газифікації об'єктів і населених пунктів регіону.

Протягом січня-квітня 2020 року видобуто на газоконденсатних родовищах області 53,3 млн м³ природного газу.

В області загалом спожито 103,3 млн м³ природного газу (без урахування транспортування по прямим трубам).

На 01.05.2020, за інформацією АТ «Луганськгаз», рівень розрахунків споживачів за спожитий природний газ з початку року (без розподілу природного газу) складає 99,4 % (нараховано 506,3 млн грн, сплачено 503,1 млн грн), в тому числі:

населення (без врахування пільг та субсидій) розраховалося на 99,4 % (нараховано 506,0 млн грн, сплачено 502,9 млн грн).

Рівень розрахунків споживачів за розподіл природного газу з початку року складає 102,8 % (нараховано 126,9 млн грн, сплачено 130,5 млн грн), в тому числі:

бюджетні установи – 71,5 % (нараховано 4,0 млн грн, сплачено 2,9 млн грн);

промисловість – 152,0 % (нараховано 54,2 млн грн, сплачено 82,4 млн грн);

населення – 65,8 % (нараховано 68,7 млн грн, сплачено 45,2 млн грн).

На обсяги виробництва та реалізації промислової продукції впливають наступні фактори:

ізолюваність регіону від Об'єднаної енергетичної системи України;

відсутність бюджетного фінансування вугледобувних підприємств;

низька ціна на вугільну продукцію державних вугледобувних підприємств;

неконкурентоспроможність продукції через непомірно високу ціну на газ, який використовується у якості сировини;

виникнення енергетичних та логістичних проблем.

У 2020 році продовжено роботу щодо сприяння сталому розвитку промислового комплексу регіону.

Для визначення проблемних питань та перспектив розвитку промислового комплексу регіону проводиться робота з господарським активом області щодо основних напрямів співробітництва стосовно соціально-економічного розвитку області.

Завершено будівництво електропідстанції ПС 500 кВ «Кремінська» із заходами ПЛ 500 кВ «Донбаська-Донська» та ПЛ 220 кВ «Кремінська-Ювілейна».

Будівельно-монтажні роботи виконані на 99%. Закінчуються випробування обладнання під напругою, підключені трансформатори, завершується благоустрій території.

1.2. Сільське господарство.

Виробництво сільськогосподарської продукції, на підконтрольних українській владі територіях здійснюють 1044 агропромислових формувань та 42,8 тис. особистих селянських господарств.

Середньооблікова кількість працівників, зайнятих у сільському господарстві у квітні 2020 року становила 10,1 тис. осіб, що на 11,8 % більше від попереднього місяця.

Заробітна плата штатних працівників в середньому за квітень 2020 року склала 11313,8 грн, що більше на 42,2 % від попереднього місяця та на 18,3 % від середнього рівня по регіону.

Індекс сільськогосподарської продукції по господарствам усіх категорій у січні-квітні 2020 року порівняно із січнем-квітнем 2019 року склав 97,0 % (січень-квітень 2019 року – 103,0 %).

Рослинництво. Аграрії області засіяли озимі зернові культури на площі 284,1 тис. га (озимого ріпаку – 12 тис. га). Переважна більшість посівів озимих, зокрема пшениці, у доброму стані. За оперативними даними постраждали від морозів на площі 1,0 тис. га, у т. ч. озимий ячмінь – 0,3 тис. га, пшениця – 0,7 тис. га. Крім того, ріпак – 1,0 тис. га.

На 27.05.2020 посіяно 119 тис. га ярих зернових та зернових культур (100 % до прогнозу), у тому числі: пшениці – 1,4 тис. га, ячменю – 41,0 тис. га, кукурудзи – 61,4 тис. га, гороху – 4,5 тис. га, овес – 3,7 тис. га, гречки – 0,2 тис. га. Триває сівба соняшника, засіяно 336,4 тис. га (93,0 % до прогнозу).

Кількість укладених договорів оренди земельних часток (паїв) на 10.04.2020 складає 109533 од. загальною вартістю 15870452,6 тис. грн. Середній відсоток нарахованої орендної плати від грошової оцінки землі – 6,1 % (2019 – 5,9 %), процент виплати орендної плати – 99,2 %.

Тваринництво. У зв'язку з вибраковкою хворого та малопродуктивного поголів'я на 01.05.2020 у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року зменшилося поголів'я великої рогатої худоби на 9,3 % (становить 50,6 тис. голів). З причини недостатньої кількості ремонтного молодняка для відновлення основного гурту корів у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року поголів'я корів зменшилось на 5,4 % та склало 21,2 тис. голів.

Зменшено поголів'я свиней на 0,6 % та склало 49,7 тис. голів.

Через зменшення власного відтворення дрібної рогатої худоби, поголів'я овець та кіз зменшилось на 6,2 % і склало 25,9 тис. голів.

За рахунок приплоду збільшено поголів'я птиці на 4,6 % (становить 804,2 тис. голів).

Виробництво молока у січні-квітні 2020 року порівняно з аналогічним періодом попереднього року зменшилось на 4,5 % та склало 27,7 тис. тонн. Надій на фуражну корову по області становить 1348 кг. Основними причинами зменшення виробництва молока є подорожчання кормів, низька закупівельна ціна на молоко та несвоєчасні розрахунки заготівельниками за молоко.

За рахунок зменшення середньої ваги реалізованого поголів'я сільськогосподарських тварин виробництво м'яса по всіх категоріях господарств зменшено на 6,2 % та склало 4,5 тис. тонн.

Через зниження продуктивності поголів'я курей-несучок, порівняно з січнем-квітнем 2019 року, зменшилось виробництво яєць на 12,9 % та склало 25,0 млн штук.

Переробкою сільськогосподарської продукції у Луганській області займаються 134 підприємства малого та середнього бізнесу у 8 підгалузях: хлібопекарська, борошномельно-круп'яна, олійно-жирова, м'ясна, молочна, пиво-безалкогольна, комбікормова, кондитерська.

Для забезпечення потреб населення області виробляються майже всі види продовольства, окрім цукру, спирту, лікєро-горілчаних виробів, консервів, риби та продуктів дитячого харчування.

Для підприємств харчової промисловості характерне неповне завантаження виробничих потужностей в галузях: молочна промисловість – близько 30 %, хлібопекарська – 50 %, виробництво олії – 35 %.

З метою підвищення конкурентоспроможності продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках станом на 27.05.2020 впроваджено систему управління безпекою продуктів харчування (НАССР) та систему управління якості відповідно до вимог міжнародних стандартів (ISSO серії 9000 та 22000) на 18 підприємствах харчової та переробної промисловості в галузях: олійно-жирова – 3, пивоварна – 3, інші – 12 од. В стадії впровадження перебувають 9 підприємств в галузях: олійно-жирова – 1, хлібопекарська – 5, інші – 3 од. Провідні торгівельні мережі області – «Сім'я» (ТОВ «Гведеон»), «Велика кишеня» (ТОВ «Фудком») та «Сільпо» (ТОВ «Сільпо-Фуд») впровадили систему якості і безпечності харчових продуктів на кулінарному, хлібобулочному, рибопереробному та м'ясопереробному виробництвах.

Виробництво молочних продуктів представлено чотирма підприємствами: ПрАТ «Біловодський МРЗ», ПП «Продгрупсервіс», ПАТ «Старобільський молокозавод», ТОВ «Марківський сироробний завод», виробнича потужність яких становить 135 тис. тон на рік. Асортимент виробленої продукції – понад 90 найменувань.

За даними, оприлюдненими Державною службою статистики України, за січень-квітень 2020 року вироблено: масла вершкового жирністю не більше 85 % – 157,4 тонн, (95,4 % до січня-квітня 2019 року); молока та вершків незгущених й без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин жирністю більше 1 %, але не більше 6 % – 1098,8 тонн (у 2,8 рази більше); молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів – 138,0 тонн (89,0 %), сирів свіжих неферментованих

– 18,2 тонн (101,1 %). Збільшення обсягів виробництва молока обробленого відбулося через тимчасове припинення виробництва козеїну. За рахунок тимчасового припинення експорту продукції знижено виробництво масла вершкового.

Олійно-жирова галузь області представлена 4 провідними підприємствами (ТОВ «Сватівська олія», ТОВ «Агро Кепітал Груп ЛТД», ТОВ «Слобожанський завод продтоварів», ТОВ «Старобільський завод продовольчих товарів») та понад 17 мініцехами, виробничі потужності яких дозволяють переробляти 390 тис. тон сировини за рік.

За січень-квітень 2020 року підприємствами вироблено 32,8 тис. тонн олії соняшnikової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих), що становить 83,6 % до січня-квітня 2019 року. Зменшення виробництва олії соняшnikової відбулося через низькі експортні закупівельні ціни, а також припинення роботи одного з підприємств (ТОВ «Троїцький маслопресовий завод»).

Провідними підприємствами борошномельно-круп'яної промисловості (ТОВ «Айдарський пекар» та ТОВ «Айдар Милам») за січень-квітень 2020 року вироблено 9,4 тис. тонн борошна. Через зменшення попиту на продукцію, порівняно з січнем-квітнем 2019 року, виробництво зменшено на 24,4 %.

Хлібопекарська галузь представлена 35 підприємствами з річною потужністю 65,8 тис. тон. Асортимент продукції, що випускається, налічує більше 300 найменувань хлібобулочних та кондитерських виробів. За січень-квітень 2020 року вироблено 2008,7 тонн хліба та хлібобулочних виробів (80,8 % до січня-квітня 2019 року). Слід зазначити, що органами статистики не обліковуються виробництво продукції міні-пекарень при супермаркетах. Окрім цього, близько 59,0 % хлібобулочних виробів випікається малими підприємствами, які працюють на єдиному податку. В сільській місцевості значна частина населення випікає хліб в домашніх умовах (до 10,0 %).

Торти і вироби кондитерські в області виробляються трьома провідними підприємствами (ТОВ «Севєродонецький хліб», ТОВ «Агро-Плюс 1», ТОВ «Укр-Вереск») За січень-квітень 2020 року вироблено 115,8 тонн (89,1 % до січня-квітня 2019 року). Зменшення продукції відбулося через закриття продуктових ринків, на яких знаходилися фірмові магазини підприємств.

Пивоварінням в області займаються 3 підприємства (ТОВ «Пінта – Кременський пивоварений завод», ТОВ «Лиспи», ТОВ «Вест менеджмент»), якими за січень-квітень 2020 року вироблено 276,4 тис. дал (111,8 % до січня-квітня 2019 року). Зростання виробництва відбулося за рахунок розширення ринків збуту та реалізації продукції на всій території України.

Галузь з виробництва кормів для тварин представлена 9 підприємствами, з яких одне підприємство велике (ТОВ «Фідлайф») та 8 підприємств малих потужностей. За січень-квітень 2020 року вироблено кормів готових (крім преміксів) для годівлі сільськогосподарських тварин: для свиней – 3734,7 тонни

(у 2,6 рази більше до січня-квітня 2019 року), для великої рогатої худоби – 2206,8 тонн (148,1 %).

Оптову закупівлю зернових та технічних культур на території області здійснюють ТОВ СП «Нібулон», ТОВ «Кернел Трейд», Компанії «Каргілл», «Серна», ПАТ «Аграрний фонд» та ПрАТ «Агротон».

В області існує 19 елеваторів, загальна потужність яких складає 847,9 тис. тон, з них – 16 діючих потужністю 765,8 тис. тон.

На території області діє чотири перевалочні пункти зернових та масляничних культур:

пункт «Левада» (м. Северодонецьк), потужність перевантаження становить 0,9 тис. тон на добу;

перевантажувальний комплекс компанії «Нібулон» (м. Сватове) потужністю 4 тис. тон на добу;

перевантажувальний комплекс ТОВ «Східзерноальянс» (м. Сватове) потужністю 2 тис. тон на добу;

пункт ТОВ «Красноріченське» (Кремінський район), потужність перевантаження становить 0,3 тис. тон на добу.

2. Стан розрахунків комунальних підприємств за електроенергію та природний газ.

В загальному переліку підприємств, установ, організацій, які належать до спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області (на підконтрольній території) перебуває 8 комунальних підприємств та установ різного напрямку діяльності, а саме: КП «Луганська обласна «Фармація», КП «Луганська обласна «Фармація Північ», КП «Луганській обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі», КП «Міжнародний аеропорт «Северодонецьк», «Білолуцьке державне комунальне підприємство по виробництву м'ясокісткового борошна», КП «Інноваційно-інформаційний центр», Обласне комунальне підприємство «Луганськ Еко Баланс» та Обласне комунальне підприємство «Регіональне агентство сприяння інвестиціям». Чотири з зазначених підприємства перебувають у стадії припинення або не здійснюють господарську діяльність: КП «Луганська обласна «Фармація», обласне комунальне підприємство «Регіональне агентство сприяння інвестиціям», КП «Міжнародний аеропорт «Северодонецьк», «Білолуцьке державне комунальне підприємство по виробництву м'ясокісткового борошна».

Протягом квітня 2020 року діючі обласні комунальні підприємства спожили електричної енергії на загальну суму 207 тис. грн, природного газу – на 41 тис. грн. (всі рахунки оплачені, заборгованість відсутня).

Заборгованість КП «Міжнародний аеропорт «Северодонецьк» перед ТОВ «ЛЕО» за електроенергію складає 27561,02 грн.

Стан розрахунків підприємств централізованого тепло-, водопостачання та водовідведення за електроенергію та природний газ.

Загальна заборгованість підприємств централізованого теплопостачання області за спожитий природний газ, розподіл та транспортування природного газу на 01.05.2020 року склала 1048,9 млн грн, у тому числі перед:

НАК «Нафтогаз України» – 896,3 млн грн;

ПАТ «Луганськгаз» – 34,2 млн грн;

ДК «Газ України» – 60,4 млн грн;

АТ «Укртрансгаз» – 58,5 млн грн;

інші постачальники (передплата) – 0,5 млн грн.

Крім того, пені та штрафні санкції склали 116,7 млн грн (НАК «Нафтогаз України» – 72,8 млн грн, ДК «Газ України» – 43,5 млн грн, АТ «Укртрансгаз» – 0,3 млн грн).

Протягом січня-квітня 2020 року спожито природного газу 50,2 млн куб. метрів на суму 247,1 млн грн, нараховане за розподіл та транспортування природного газу – 30,6 млн грн, за безномінаційно спожитий природний газ (2017-2018 роки) – 58,5 млн грн, оплачено 211,7 млн грн, з яких за спожитий природний газ – 181,1 млн грн (133,6 млн грн. віднесено в рахунок погашення заборгованості за спожитий газ минулих років, за даними НАК «Нафтогаз України»), за розподіл та транспортування природного газу – 30,6 млн грн.

Загальний рівень розрахунків підприємств централізованого теплопостачання області за спожитий природний газ та його розподіл і транспортування у 2020 році склав 63,0 %.

Загальна заборгованість підприємств централізованого тепло-, водопостачання та водовідведення області за спожиту електроенергію на 01.05.2020 склала 407,3 млн грн, у тому числі по підприємствам теплопостачання – 9,7 млн грн (спожито у січні-квітні 2020 року електроенергії на суму 27,5 млн грн, оплачено 27,5 млн грн, рівень оплати – 100 %); водопостачання та водовідведення – 397,6 млн грн (спожито електроенергії на суму 56,9 млн грн, оплачено 27,3 млн грн, рівень оплати склав 48 %).

Крім того, пені та штрафні санкції – 50,8 млн грн (позивач ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»), у тому числі по підприємствам: теплопостачання – 5,9 млн грн, водопостачання та водовідведення – 44,9 млн грн.

Одним із чинників незадовільних розрахунків підприємств централізованого тепло-, водопостачання та водовідведення за спожиті енергоносії є довготривале застосування економічно необґрунтованих тарифів, що призвело до наявності заборгованості з тарифної різниці, яка на 01.05.2020 в цілому склала 1047,7 млн грн, у тому числі за січень-квітень 2020 року – 72,7 млн грн, а саме по підприємствам:

теплопостачання – 858,9 млн грн (по населенню – 718,6 млн грн, бюджетним установам – 140,3 млн грн);

водопровідно-каналізаційного господарства – 188,8 млн грн (по населенню – 173,3 млн грн, по бюджетним установам – 13,5 млн грн).

На 01.05.2020 залишилась невідшкодованою з державного бюджету (згідно постанов Кабінету Міністрів України від 18.05.2017№ 332, від 14.02.2018

№ 110) тарифна різниця у сумі 114, 7 млн грн, яка затверджена територіальною комісією із затвердження обсягів тарифної різниці, у тому числі по підприємствам:

теплопостачання – 46,1 млн грн (по населенню – 1,2 млн грн, бюджетним установам – 44,9 млн грн);

водопровідно-каналізаційного господарства – 68,6 млн грн (по населенню – 67,0 млн грн, по бюджетним установам – 1,5 млн грн).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.06.2014 № 217 «Про затвердження Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з гарантованим постачальником природного газу» (із змінами та доповненнями) підприємствами теплопостачання відкрито спецрахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з гарантованим постачальником природного газу. У травні 2020 року середній норматив перерахування коштів на рахунок постачальника природного газу по категоріям споживачів склав: населення – 74,4 %, бюджетні установи – 76,2 %, інші споживачі – 78,3 %, на рахунок оператора газорозподільної системи: населення – 8,9 %, бюджетні установи – 8,0 %, інші споживачі – 8,2 %.

3. Аналіз інвестиційної діяльності.

За даними, оприлюдненими Державною статистикою України, обсяг залучених з початку інвестування **прямих іноземних інвестицій** (акціонерного капіталу) в економіку Луганської області на 31.12.2019 склав 447,2 млн дол. США, що на 2,3 % більше обсягів інвестицій на початок року та становить 1,2 % до загального підсумку по Україні. Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одну особу населення наростаючим підсумком з початку інвестування склав 209,0 дол. США, що на 3,1 % більше до початку року (на 01.01.2019 – 202,8 дол. США).

За даними Головного управління статистики у Луганській області, однією з найбільших країн-інвесторів, на яку припадає 84,5 % від загального обсягу прямих інвестицій області є Кіпр (377,8 млн дол. США). Також найбільші обсяги прямих інвестицій в область були залучені з таких країн: Велика Британія (22,8 млн дол. США), Панама (4,5 млн дол. США), які склали 6,1 % від загального обсягу прямих інвестицій.

На підприємствах промисловості зосереджено 373,5 млн дол. США (83,5 % загального обсягу прямих інвестицій в область), у т. ч. переробної – 316,5 млн дол. США, діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 55,4 млн дол. США; водопостачання; каналізації, поводження з відходами – 22,1 млн дол. США.

Активізація інвестиційної діяльності є однією з основних умов оздоровлення та розвитку регіональної економіки, рушійною силою її інтеграції у світове господарство за рахунок оновлення основних фондів, переведення капіталів з одних сфер в інші, передачі технологій, інновацій та управлінського досвіду.

Обсяги освоєних **капітальних інвестицій** у січні-березні 2020 року підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування склали 344,3 млн грн, або 0,4 % від загального обсягу по Україні (2018 рік – 0,4 %), що становить 71,1 % від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період попереднього року.

За даними, оприлюдненими Головним управлінням статистики у Луганській області, головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 70,2 % загального обсягу. За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 20,3 % капітальних інвестицій.

Вагомі частки капітальних інвестицій освоєно в машини, обладнання, інвентар і транспортні засоби – 74,1 % усіх інвестицій, у будівлі та споруди – 17,8 %.

4. Стан розвитку будівельної діяльності.

За даними, оприлюдненими Державною службою статистики України, у січні-квітні 2020 року підприємства області виконали будівельні роботи на суму 95,0 млн грн. Індекс будівельної продукції за січень-квітень 2020 року порівняно з січнем-квітнем 2019 року становив 92,8 % (січень-квітень 2019 року до січня-квітня 2018 – 137,0 %).

Нове будівництво склало 10,3 % від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний і поточний) – 79,8 %, реконструкція та технічне переоснащення – 9,9 %.

Продовжується реалізація обласного плану заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на 2017-2021 роки «Безбар'єрна Луганщина». Координацію роботи щодо реалізації Плану заходів здійснює обласний комітет забезпечення доступності осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури та комітети доступності в містах обласного значення та в районах області.

Більша частина складу комітету – це представники громадських організацій, які опікуються проблемами осіб з інвалідністю.

На території області продовжується реалізація регіональних програм житлового кредитування, а саме:

1. Регіональна комплексна програма підтримки індивідуального житлового будівництва на селі та покращання умов життєзабезпечення сільського населення «Власний дім» на 2017-2022 роки.

За січень-квітень 2020 року в рамках цієї програми профінансовано з державного бюджету 950,0 тис. грн, з обласного бюджету – 400,0 тис. грн. Сільським забудовникам надано 3 кредити на суму 400,00 тис.грн. З залученням кредитних коштів завершено будівництво (реконструйовано) та придбано 40 житлових будинків загальною площею житла 3,3 тис. кв. м.

2. Регіональна цільова програма житлового кредитування внутрішньо-переміщених осіб та членів їх сімей на 2019-2021 роки, фінансування заходів програми не відбувалосьь.

3. Регіональна цільова програма житлового кредитування учасників антитерористичної операції та членів їх сімей у Луганській області на 2017-2021 роки, фінансування заходів програми не відбувалосьь.

4. Регіональна цільова програма забезпечення молоді житлом на 2018-2020 роки, фінансування заходів програмне відбувалосьь.

5. Стан розвитку зовнішньоекономічної діяльності.

За даними, оприлюдненими Державною службою статистики України, **оборот зовнішньої торгівлі товарами** області у січні-березні 2020 року становив 76,6 млн дол. США та зменшився порівняно з січнем-березнем 2019 року на 41,2 %.

Обсяг експорту товарів у січні-березні 2020 року становив 33,1 млн. дол. США та порівняно з січнем-березнем 2019 року зменшився на 36,9 %.

Обсяг імпорту товарів склав 43,5 млн дол. США, що на 45,2 % менше аналогічного періоду попереднього року.

Негативне сальдо становило 10,4 млн дол. США (у січні-березні 2019 року сальдо негативне – 27,0 млн дол. США).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,76 (по Україні – 0,92), у відповідному періоді попереднього року – 0,66.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 59 країн світу.

За інформацією Головного управління статистики у Луганській області, до країн Європейського Союзу експортовано 49,5 % усіх товарів (січень-березень 2019 року – 49,1 %), до Російської Федерації – 11,5 % (11,8 %).

Найбільші обсяги експортних поставок здійснювалися до Франції – 12,8 % від загального обсягу, Польщі – 10,7 %, Білорусі – 8,7 %, США – 8,7 %, Німеччини – 6,5 %, Туреччини – 6,1 %, Болгарії – 5,9 %, Люксембургу – 5,7 %.

Валютна виручка від експортних поставок паперу та картону у січні-березні 2020 року становила 8,6 млн дол. США, або 26,0 % експорту всіх товарів, продукції хімічної промисловості – 11,0 млн дол. США (33,2 %), текстильних матеріалів та текстильних виробів – 4,2 млн дол. США (12,7 %), продуктів рослинного походження – 3,5 млн дол. США (10,5 %).

Серед країн-торгових партнерів експортні поставки найбільш зросли до США, Німеччини, Румунії та Туреччини.

З країн ЄС імпортовано 29,8 % усіх товарів (у січні-березні 2019 року – 18,8 %), з Російської Федерації – 47,3 % (62,8 %).

Найбільші імпортні надходження, крім Російської Федерації, здійснювалися з Білорусі та Німеччини – по 7,6 % від загального імпорту, Польщі – 7,0 %, Франції – 4,3 %, Саудівської Аравії – 3,9 %.

Імпортні надходження продукції хімічної промисловості у січні-березні 2020 року становили 13,2 млн дол. США, або 30,3 % імпорту всіх товарів, маси з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів – 6,9 млн дол. США (15,8 %), полімерних матеріалів, пластмас та виробів з них – 4,4 млн дол. США (10,2 %), мінеральних продуктів – 6,0 млн дол. США (13,7 %), дорогоцінного або напівдорогоцінного каміння, дорогоцінних металів та виробів з них – 1,9 млн дол. США (4,4 %).

Імпортні поставки порівняно з аналогічним періодом минулого року найбільш зросли з Білорусі.

Оборот зовнішньої торгівлі послугами за січень-березень 2020 року склав 16,7 млн дол. США і порівняно з січнем-березнем 2019 року збільшився на 28,9 %.

Обсяги експорту та імпорту послуг становили відповідно 6,2 млн дол. США (зменшення порівняно з січнем-березнем 2019 року на 12,3 %) та 10,6 млн дол. США (збільшення на 77,4 %).

Негативне сальдо зовнішньої торгівлі послугами становило 4,4 млн дол. США (січень-березень 2019 року позитивне – 1,1 млн дол. США).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,58 (відповідний період попереднього року – 1,18).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 68 країн світу.

За даними, оприлюдненими Головним управлінням статистики у Луганській області, експорт послуг до країн Європейського Союзу становив 30,4 % від загального обсягу експорту послуг (січень-березень 2019 року – 21,0 %).

У загальному обсязі експорту послуг найбільша частка припадала на ділові послуги (64,4 % від загального обсягу експорту послуг), з яких 97,1 % склали наукові та технічні послуги.

Імпорт послуг від країн Європейського Союзу становив 49,0 % від загального обсягу імпорту послуг (січень-березень 2019 року – 68,9 %).

У структурі імпорту послуг переважали ділові послуги (10,5 %), з яких 91,3 % склали наукові та технічні послуги та 5,4 % професійні та консалтингові послуги та послуги, пов'язані з подорожами (8,0 %).

6. Стан розвитку споживчого ринку.

Оборот роздрібною торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках та фізичними особами-підприємцями) у січні-квітні 2020 року склав 3053,5 млн грн, що у порівняних цінах становить 94,8 % до січня-квітня 2019 року.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, у січні-квітні 2020 році становив 1744,9 млн грн, що у порівняних цінах становить 108,7 % до січня-квітня 2019 року.

Індекс споживчих цін на споживчому ринку Луганської області у квітні 2020 року до грудня попереднього року становив 100,8 %, що на 0,7 в. п. менше загальнодержавного (по Україні – 101,5 %).

За даними, оприлюдненими Головним управлінням статистики, у квітні 2020 року на споживчому ринку області ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 2,4 %. Найбільше, на 16,8 %, подорожчали яйця. На 13,8 % стали дорожче фрукти, на 9,2 % – продукти переробки зернових, на 5,5 % – овочі, на 5,1 % – цукор, на 3,3 % – рис, на 2,0 % – макаронні вироби, на 1,1 % – м'ясо та м'ясопродукти, на 1,0 % – риба та продукти з риби, кава, на 0,9 % – масло, на 0,7 % – шоколад, на 0,4 % – олія соняшникова, на 0,2 % – сир і м'який сир (творог), на 0,1 % – хліб, кондитерські вироби з борошна, молоко, кисломолочна продукція, сметана. Водночас на 1,4 % подешевшали кондитерські вироби з цукру.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби зросли на 0,2 % за рахунок подорожчання тютюнових виробів на 1,2 %. При цьому алкогольні напої подешевшали на 0,6 %.

Одяг і взуття подорожчали на 0,1 % через зростання цін на одяг на 0,2 %.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зменшились на 5,4 % за рахунок зниження ціни на гарячу воду, опалення на 16,9 %, природний газ – на 11,5 %. Водночас ціни (тарифи) на каналізацію зросли на 11,8 %, водопостачання – на 5,9 %.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 2,2 % головним чином за рахунок подорожчання фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання на 3,0 %.

Зниження цін на транспорт у цілому на 2,2 % в основному спричинено здешевленням палива та мастил на 11,0 %.

У сфері зв'язку ціни зросли на 0,2 %, що пов'язано з подорожчанням мобільних телефонів на 0,9 %.

Цінова ситуація на ринку палива

За даними моніторингу середніх споживчих цін на товари (послуги) у квітні 2020 року середня роздрібна ціна на бензин марки А-95 становила 23,14 грн/л (середня по Україні – 23,91 грн/л) і зменшилася порівняно з груднем 2019 року на 15,5 % (по Україні – на 14,9 %).

Дизельне паливо у квітні 2020 року коштувало 22,56 грн/л (по Україні – 23,31 грн/л) та порівняно з груднем 2019 року подешевшало на 16,3 % (по Україні – на 15,1 %).

Основними причинами подорожчання товарів є:

зростання світових цін і зовнішнього попиту на вітчизняні продукти харчування (зокрема, м'ясомолочної групи), нестабільна ситуація в тваринництві, спалахи хвороб тварин;

скорочення площ посіву овочів «борщового набору», використання аграріями менш якісних посадкових матеріалів та дешевих засобів захисту від гризунів.

Обсяг послуг, реалізованих споживачам підприємствами сфери послуг у I кварталі 2020 року становив 535,0 млн грн, що на 28,7 % більше аналогічного періоду 2019 року (415,8 млн грн).

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 176,1 млн грн, що на 9,6 % більше показника I кварталу 2019 року. Частка таких послуг становила 32,9 % від загального обсягу реалізованих послуг.

На збільшення загального обсягу реалізованих послуг, порівняно з відповідним періодом минулого року, вплинули підвищення собівартості послуг, зростання мінімальної заробітної плати та цін на ресурси (матеріали) і комунальні послуги.

7. Аналіз ситуації у житлово-комунальному господарстві.

За квітень 2020 року населенням області за житлово-комунальні послуги сплачено 223,7 млн грн.

Рівень сплати становив 115,7 % від нарахованих сум, у тому числі:

постачання та розподіл природного газу – 111,4;

теплостачання – 214,4 %;

централізоване водопостачання та водовідведення – 106,6 %;

управління багатоквартирним будинком – 81,9 %;

вивезення побутових відходів – 80,8 %;

постачання та розподіл електричної енергії – 94,6 %.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг на 30.04.2020 склала 2152,1 млн грн.

За інформацією Головного управління статистики у Луганській області, на кінець квітня 2020 року заборгованість населення зі сплати за постачання та розподіл природного газу становила 1249,5 млн грн, за постачання теплової енергії та гарячої води – 560,9 млн грн, за постачання та розподіл електричної енергії – 51,0 млн грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 133,5 млн грн, за управління багатоквартирним будинком – 134,0 млн грн, за надання послуг з вивезення побутових відходів – 23,2 млн грн.

Відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 та від 27.06.2003 № 976 у квітні 2020 року з населенням було укладено 117 договорів щодо погашення реструктуризованої заборгованості на загальну суму 714,7 тис. грн. Сума внесених платежів, з урахуванням довгострокових договорів, становила 943,2 тис. грн.

8. Аналіз соціальної сфери

8.1. Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення в Луганській області (за оцінкою) на 1 квітня 2020 року становила 2132417 осіб.

Упродовж січня-березня 2020 року чисельність населення зменшилася на 3496 осіб, у т. ч. внаслідок природного скорочення на 2890 осіб і на 606 осіб – за рахунок міграційного скорочення.

8.2. Доходи населення

Середньомісячна заробітна плата в розрахунку на одного штатного працівника (без урахування частини тимчасово окупованої території області), за січень-квітень 2020 року склала 9287 грн, що становить 117,5 % до відповідного періоду попереднього року.

Середня заробітна плата штатних працівників у квітні становить 9565 грн, що у 2 рази вище рівня мінімальної заробітної плати (з 01.01.2020 – 4723 грн), порівняно із березнем 2020 року розмір заробітної плати збільшився на 1,8 %.

Індекс реальної заробітної плати за січень-квітень 2020 року порівняно до відповідного періоду попереднього року становив 114,7 %.

Загальна сума заборгованості із виплати заробітної плати (без урахування структурних одиниць підприємств, які звітують до органів державної статистики в інших регіонах України) на 01.05.2020 склала 96,9 млн грн.

Заборгованість із виплати заробітної плати працівникам економічно активних підприємств у квітні зменшилась на 13,9 % та склала 76,2 млн грн, що становить 78,6 % до загальної суми.

Заборгованість по підприємствам, які здійснюють свою діяльність на підконтрольній державним органам влади території, зменшилась на 12,4 млн грн (-17 %) і складає 59,2 млн грн.

За даними Головного управління статистики у Луганській області, на початок травня поточного року основна частка суми заборгованості економічно активних підприємств припадала на промисловість (79,1 %) та будівництво (7,7 %).

За інформацією Головного управління Пенсійного фонду України в Луганській області, кількість пенсіонерів на території, яка підконтрольна органам української влади, на 01.04.2020 склала 346,3 тис. осіб.

Обсяги власних надходжень, що спрямовуються на виплату пенсій за квітень 2020 року – 241,3 млн грн.

Обсяги дотацій з держбюджету на покриття дефіциту коштів Пенсійного фонду України на виплату пенсій за квітень поточного року становить 743,2 млн грн, у тому числі: загальний фонд – 743,2 млн грн, спеціальний – 0,0 млн грн.

Фактична потреба в коштах на виплату пенсій у квітні 2020 року становить 2672,9 млн грн.

Заборгованість по виплаті пенсій на 01.05.2020 відсутня.

8.3. Ринок праці

За даними Державної служби статистики України, чисельність зайнятого населення у віці 15-70 років по Луганській області за 2019 рік становила 303,7 тис. осіб. Рівень зайнятості населення по Луганській області склав 58,8 % (2018 рік – 56,9 %), рівень безробіття – 13,7 % (2018 рік – 15,1 %).

Упродовж січня-березня 2020 року роботодавці проінформували обласну службу зайнятості про заплановане масове вивільнення 2,9 тис. працівників, що

у 5,4 рази більше ніж за аналогічний період 2019 року. Серед осіб, попереджених про вивільнення, 38,8 % – працівники державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, 31,5 % – охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, 22,2 % – сфери постачання електроенергії, газу, пари, 4,7 % – сільського господарства.

Протягом звітнього періоду послугами Луганської обласної служби зайнятості скористалися 32,4 тис. громадян, з яких статус безробітного мали 11,1 тис. осіб.

Спостерігається позитивна тенденція щодо подачі роботодавцями вакансій до обласної служби зайнятості. Зокрема, кількість роботодавців, які співпрацювали з центрами зайнятості області, зросла на 15,1 % та склала 1,9 тис. Кількість вакансій у базі даних служби зайнятості Луганської області також збільшилася (на 5,6 %) до 7,1 тис. од.

За сприянням центрів зайнятості області протягом I кварталу 2020 року працевлаштовано 5,6 тис. осіб (на 0,9 тис. осіб, або 18,2 % більше, ніж за аналогічний період минулого року), зокрема, 43,2 % з них було працевлаштовано оперативного до надання статусу безробітного.

На нові робочі місця з компенсацією роботодавцю єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування працевлаштовано 117 безробітних осіб, в тому числі 23 особи, що недостатньо конкурентоспроможні на ринку праці та 94 особи на нові робочі місця в пріоритетних видах економічної діяльності.

Для розвитку підприємництва та стимулювання самозайнятості безробітних громадян упродовж січня-березня 2020 року в центрах зайнятості одноразову виплату допомоги по безробіттю отримали та відкрили власну справу 16 безробітних осіб.

Послугами служби зайнятості у звітному періоді скористалося 537 осіб з інвалідністю, працевлаштовано 91 особа даної категорії. До громадських та інших робіт тимчасового характеру залучено 13 осіб з інвалідністю, професійне навчання за направленням служби зайнятості проходили 13 безробітних осіб вищезазначеної категорії.

Протягом I кварталу 2020 року послуги обласної служби зайнятості отримали 0,8 тис. внутрішньо переміщених осіб, працевлаштовано 141 особу.

Працевлаштовано 77 демобілізованих військовослужбовців, що брали участь в антитерористичній операції (ООС), з них 3 особи отримали одноразову виплату допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності та 3 особи працевлаштовано з наданням виплати компенсації роботодавцю у розмірі єдиного внеску.

Завдяки роботі Консалтингових центрів постійно удосконалюється система інформаційного та консультативного обслуговування осіб з питань організації та провадження підприємницької діяльності. За січень-березень 2020 року в Консалтинговому центрі, який працює на базі Северодонецького міського центру зайнятості, проведено 15 заходів, як то семінари, дні відкритих дверей, наради тощо, які відвідали 195 роботодавців міста, 8 заходів для 115

zareєстрованих безробітних. Консалтинговим центром Старобільського районного центру зайнятості було надано 72 консультації з питань провадження підприємницької діяльності юридичним та фізичним особам.

На базі Лисичанського міського та Кремінського районного центрів зайнятості функціонують студії підтримки бенефіціарів і супроводу безробітних «Бізне\$тарт», діяльність яких спрямована на залучення представників міжнародних донорських, волонтерських, громадських організацій, що займаються відновленням нормальної життєдіяльності на постраждалих внаслідок військових дій територіях, інтеграцією ВПО та зміцненням соціальної згуртованості.

З метою популяризації послуг, які надає обласна служба зайнятості, роз'яснення змін в законодавстві в пресі та на WEB-ресурсах у січні-березні 2020 року розміщений 231 інформаційний матеріал. Підготовлено 66 виступів на радіо та телебаченні.

На 01.04.2020 на обліку в Луганській обласній службі зайнятості перебувало 6,7 тис. безробітних громадян, з них 79,9 % отримували допомогу по безробіттю.

В. о. директора

Єгор СКИРТАЧ